

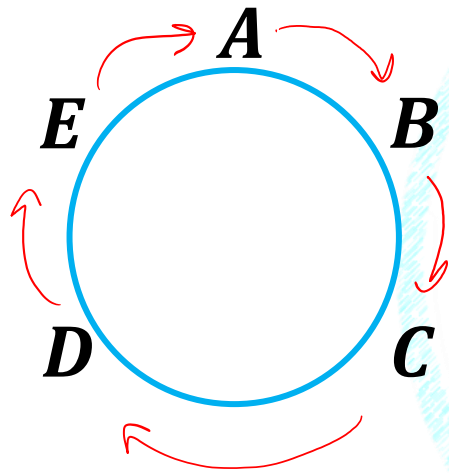
جایگشت های دوری

به هر روش قرار گرفتن n شی دور یک دایره یک جایگشت دوری از این n شی گفته می شود ، با این ویژگی که اگر یک آرایش از دوران آرایش دیگری به دست آید ، آن گاه این دو آرایش را هم ارز می گیریم .

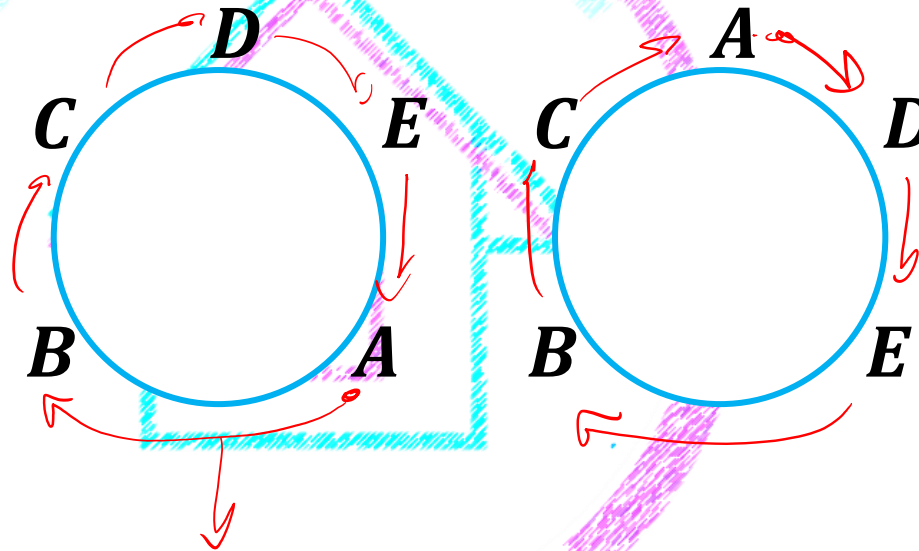
$$A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E$$

①

$$A \rightarrow D \rightarrow E \rightarrow B \rightarrow C$$

③

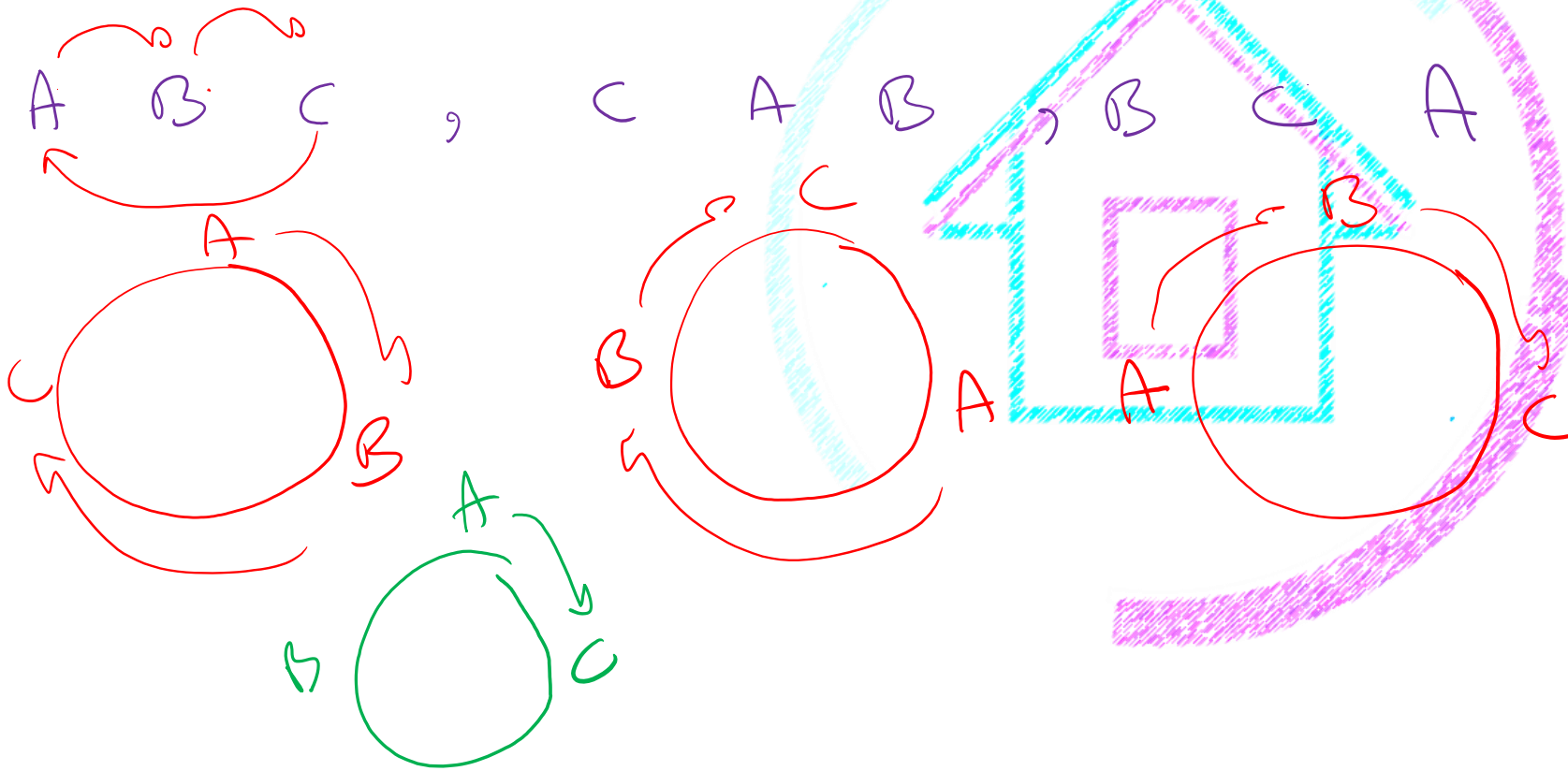

$$A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E$$

②

قضیه

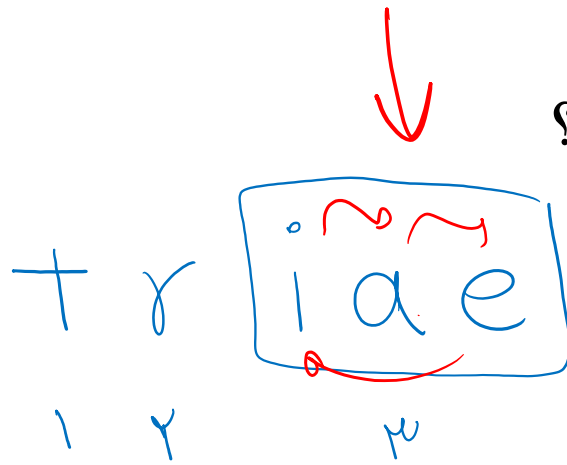
تعداد جایگشت های دوری n شی متمایز برابر $(n - 1)!$ است .

$$\frac{n!}{n} = (n-1)!$$

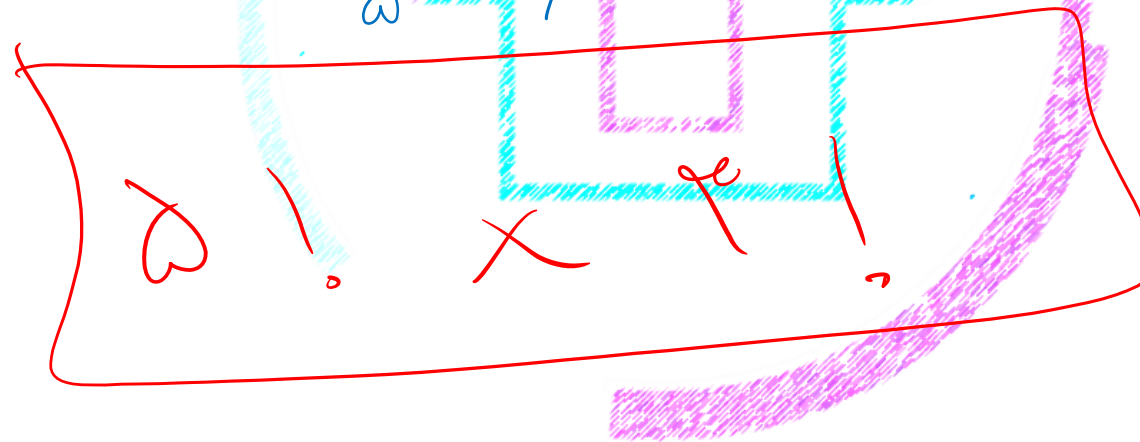
مساله

چند جایگشت دوری از حروف کلمه *triangle* حروف صدادار مجاورند؟

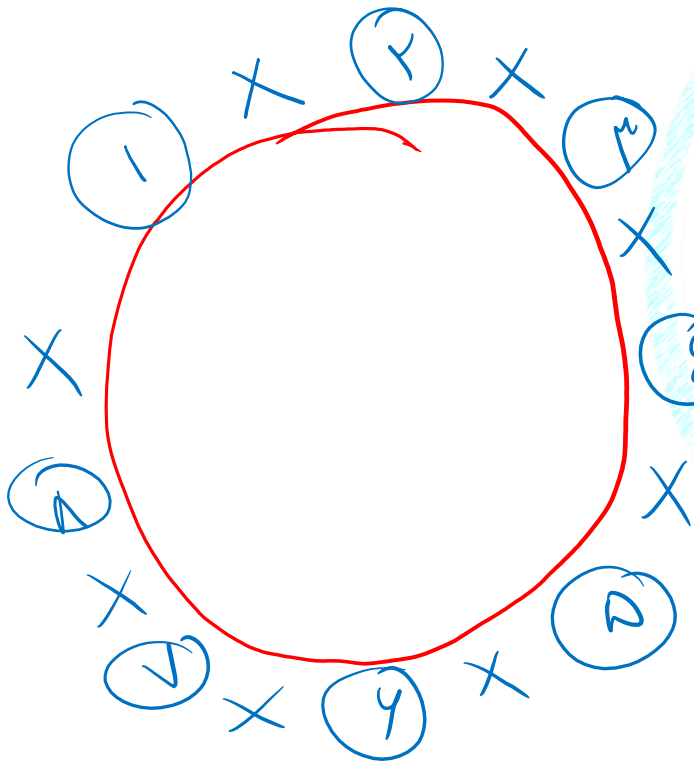
n g l
f

$$(4-1)! = 5!$$

مساله

سه معلم و هشت دانش آموز به چند طریق می توانند دور یک میز بنشینند به طوری که هیچ دو معلمی کنار یکدیگر نباشند؟

میدون ۸ دانش آموز دورتر کرد = $7!$ یا $(8-1)!$
 حالا هر تا معلم رو تو جایگاہی های بین دانش آموزا

$$\frac{8!}{(8-3)!} = \frac{8!}{5!}$$

قرار می دهیم

به چند طریق ۷ نفر از بین ۱۰ نفر می توانند دور یک میز بنشینند؟

قرار دادن ۱۰ نفر در ۷ مکان (جایگاه) ۷ از ۱۰

$$\frac{10!}{(10-7)!} = \frac{10!}{3!}$$

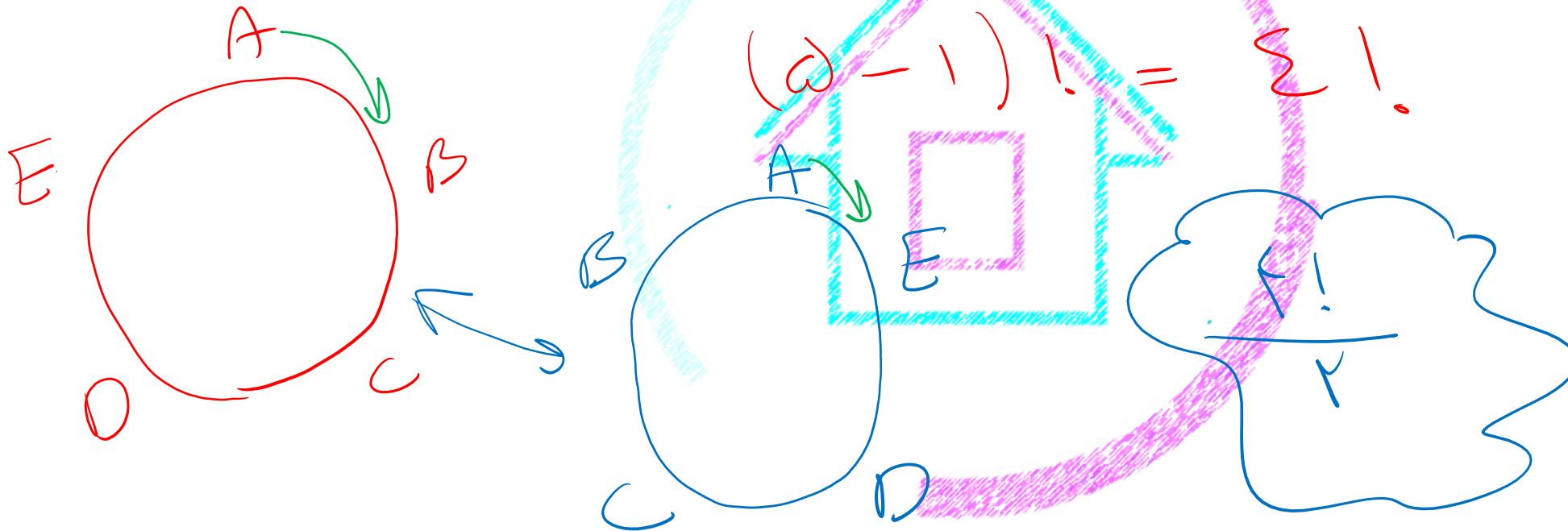
$$\frac{10!}{3!} = 7$$

A B C , C A B , B C A →

①
> دوری

مساله

با ۵ مهره ی کروی شکل به رنگ های مختلف به چند طریق می توان یک گردن بند ساخت ؟

جایگشت با تکرار

چند جایگشت از حروف کلمه *mississippi* وجود دارد؟

اگر هر حرف متفاوت بود می شد ۱۱! اما چون
 ارائه شکل ما با یکدیگر هم حالت در ۱۱! فاکتوریل ما تمام جایگشتی ها
 حروف با هم حساب کرده پس برای از جایگشتی ها رو زاری حساب کرده

۱۱!

$$4! \times 4! \times 2!$$

iiii

ssss

pp

مرتضی طاهری

چند عدد ۸ رقمی وجود دارد که حاصل ضرب ارقامش ۹۸۰۰ باشد؟

$$9800 = \overset{\circ}{2} \times \overset{\circ}{5} \times \overset{\circ}{2} \times \overset{\circ}{5} \times \overset{\circ}{2} \times \overset{\circ}{7} \times \overset{\circ}{7} \times 1$$

$$6 \times 5 \times 5 \times 2 \times 7 \times 7 \times 1 \times 1$$

$$1 \times 5 \times 5 \times 7 \times 7 \times 1 \times 1 \times 1$$

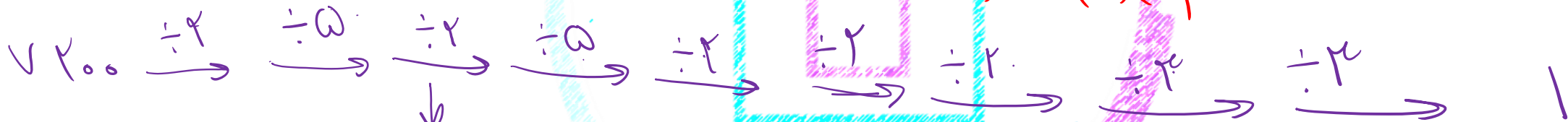
$$\frac{8!}{2! \times 2! \times 2! \times 2! \times 1! \times 1! \times 1! \times 1!} + \frac{8!}{2! \times 2! \times 2! \times 1! \times 1! \times 1! \times 1! \times 1!} + \frac{8!}{2! \times 2! \times 1! \times 1! \times 1! \times 1! \times 1! \times 1!}$$

مرتضی طاهری

مساله

عدد 7200 رادر نظر بگیرید . در هر مرحله می توانیم آنرا بر یکی از عوامل اولش تقسیم کنیم . به چند طریق می توان با تکرار این عمل به عدد 1 رسید ؟

$$7200 = 2 \times 5 \times 2 \times 5 \times 2 \times 2 \times 2 \times 3 \times 3$$

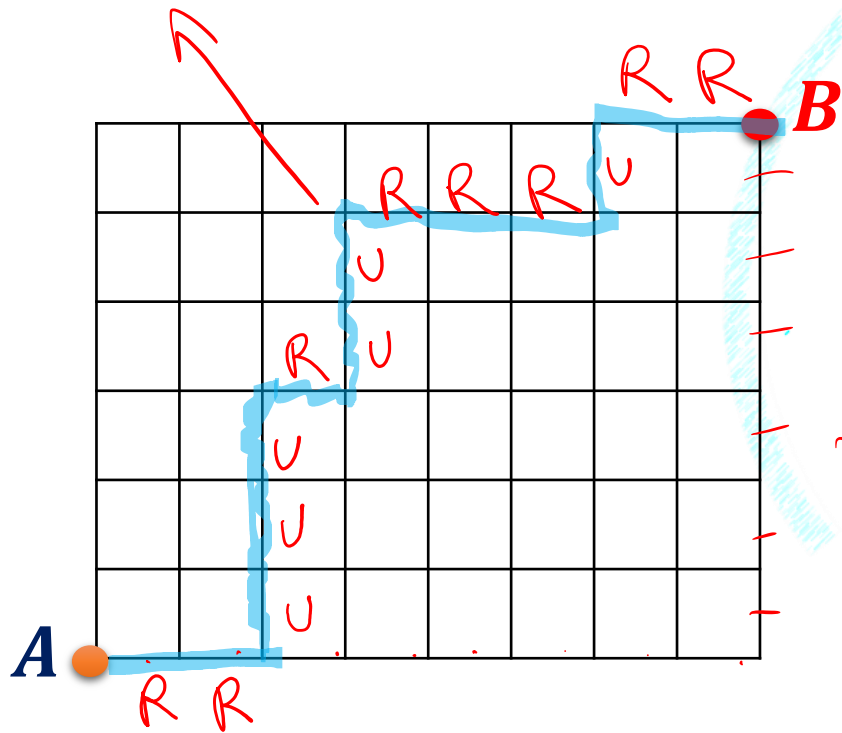

$$2 \ 5 \ 2 \ 5 \ 2 \ 2 \ 2 \ 3 \ 3$$

$$9! = 5! \times 2! \times 2!$$

در شکل زیر اگر فقط حرکت به سمت بالا و سمت راست امکان پذیر باشد چند مسیر مختلف

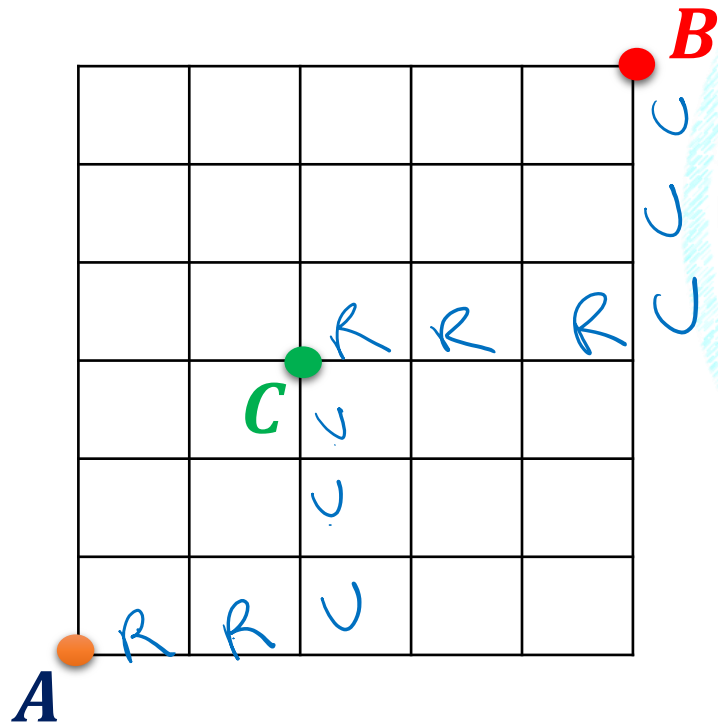
از نقطه A به نقطه B وجود دارد، $RRUUURUU RRR URR$

حرکت به بالا U
حرکت به راست R
هر حرکت باید A تا حرکت به راست، 4 تا به بالا

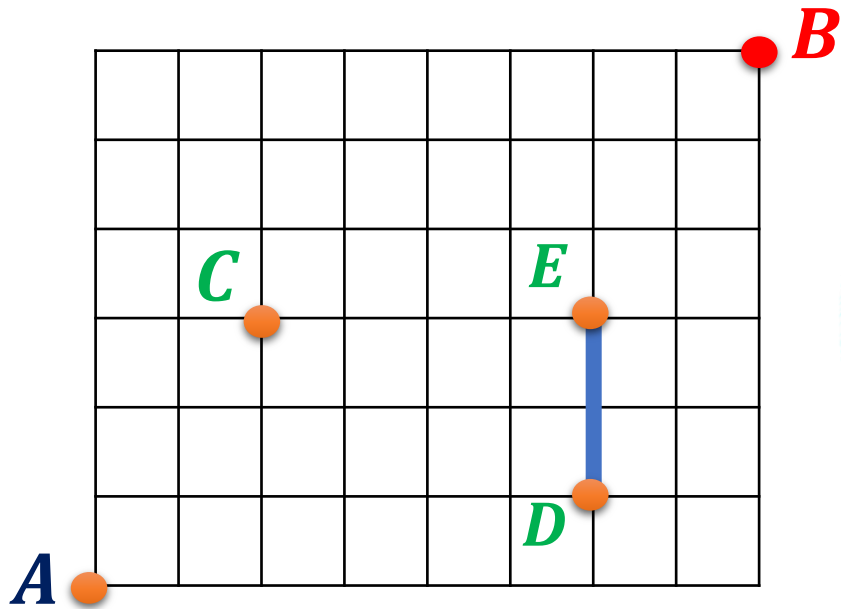
$$\frac{14!}{8! \times 4!}$$

در شکل زیر به چند طریق می توان با طی کوتاه ترین مسیر از نقطه ی A به B رفت به طوری که حتما از نقطه ی C عبور کنیم؟

$$\frac{4!}{3! \times 3!}$$

در شکل زیر به چند طریق می توان با کوتاه ترین مسیر از A به نقطه ی B رفت،
الف) از نقطه C عبور نکنیم .

ب) از خیابان DE عبور کنیم .

با ارقام ۳ و ۵ و ۷ به چند طریق می توان یک عدد چهار رقمی ساخت که بر ۳ بخش پذیر باشد ؟

شکل زیر تعدادی هدف تیر اندازی را نشان می دهد . در هر مرحله باید پایین ترین هدف باقی مانده روی یکی از طناب ها را نشانه گرفت . به چند طریق می توان با ۱۰ شلیک تمام هدف ها را زد؟

